

Treće demonstrature iz Fizike 1, 2013/2014

1. Dekanski, 2012.

3. Mase m_1 i m_2 smještene su na krajevima štapa duljine 1m i zanemarive mase. Štap rotira oko vertikalne osi koja je okomita na njega. Kroz koju točku na štapu mora prolaziti os rotacije da bi rad potreban da zarotiramo štap kutnom brzinom ω_0 bio minimalan? Pretpostavite da su dimenzije masa zanemarive u odnosu na duljinu štapa, te da vrijedi $m_2/m_1 = 2$.
(8 bodova)

2. Prvi međuispit, 2011.

2. Dječak mase 45 kg trči brzinom 5 m/s i skoči tangencijalno na rub vrtuljka koji miruje. Vrtuljak je kružna ploča polumjera 2 m i ima trenje u osovinu vrtuljka koji stvara moment sile od 2 Nm suprotno od rotacije vrtuljka. Nakon koliko vremena će se vrtuljak sa dječakom zaustaviti?
(6 bodova)

3. Zadaci za vježbu, drugi dio (Ilijić, Babić)

- 9 **Zadatak:** Dva jednaka svemirska broda čije su mase $m = 100$ t povezana su užetom zanemarive mase i kruže oko njihova središta mase brzinama iznosa $v = 10 \text{ m s}^{-1}$ (napetost užeta brodovima osigurava centripetalnu silu). Odredi rad koji posade brodova moraju obaviti ako polaganim zatezanjem užeta žele prepoloviti udaljenost među brodovima.

Rj: $W = 3mv^2 = 30 \text{ MJ}$

4. Zadaci za vježbi, treći dio (Ilijić, Babić)

- 9 **Zadatak:** Tanki homogeni štap duljine ℓ i mase M na čijem je jednom kraju pričvršćena čestica mase m vrti se kutnom brzinom iznosa ω oko čvrste osi koja prolazi njegovim polovištem. Čestica je zatim malom eksplozijom izbačena sa štapa u smjeru okomitom na štap i na os, nakon čega se štap nastavlja vrtjeti oko nepromijenjene osi u nepromijenjenom smjeru, ali kutnom brzinom dvostruko većeg iznosa. Odredi iznos brzine čestice u odnosu na kraj štapa netom nakon eksplozije.

Rj: $u' = (M/m + 3)\ell\omega/6$

5. Jesenski rok, 2013.

3. Puni valjak čiji se centar mase giba brzinom 1 m/s počinje se kotrljati bez klizanja uz kosinu nagiba 30° . Nakon koliko vremena će se valjak zaustaviti? (6 bodova)

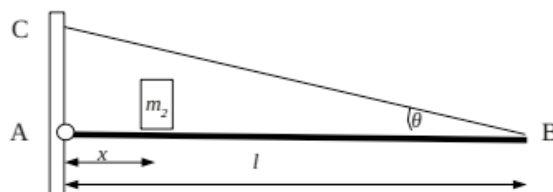
6. Zadaci za vježbi, treći dio (Ilijić, Babić)

- 4 **Zadatak:** Odredi moment tromosti homogenog stošca polumjera baze R i mase M u odnosu na njegovu os simetrije.

Rj: $I = 3MR^2/10$

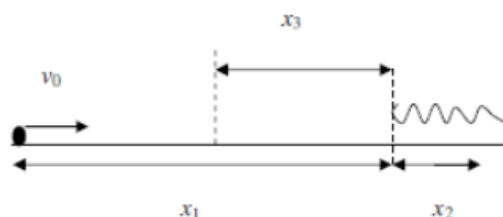
7. Prvi međuispit, 2011.

4. Horizontalni, homogeni štap mase $m_1=16$ kg i duljine $l=3$ m je pričvršćen za vertikalni zid u točki A, s pomoću zgloba. U točki B na drugom kraju štapa, tankom žicom koja zatvara kut $\theta=35^\circ$ sa horizontalom, pričvršćen je za zid u točki C. Masa $m_2=24$ kg se može staviti na štap u bilo koju točku štapa. Udaljenost točke štapa gdje se nalazi masa m_2 od zida je x . (a) Nađite napetost žice kao funkciju od x . (b) Žica može podnijeti maksimalnu napetost 440 N. Koliki je maksimalni x ? (6 bodova)

8. Međuispit, ?

2. Tijelo mase m gurnuto je brzinom $v_0=10$ m/s tako da se kliže po horizontalnoj podlozi koeficijenta trenja μ . Na udaljenosti x_1 od početnog položaja nalazi se kraj opruge konstante elastičnosti k . Tijelo pri sudaru steže oprugu na putu x_2 te se vraća natrag po istom pravcu i zaustavlja prešavši put x_2+x_3 . Odredite koeficijent trenja μ ako je ukupni prijeđeni put tijela do zaustavljanja jednak $D = x_1 + 2x_2 + x_3 = 20$ m. (3 boda)

9. Međuispit, 2013.

3. Dvije glinene kugle mase 0,3 kg i 0,2 kg ovještene su na nitima jednake duljine l i vise jedna tik do druge. Kugle su zatim otklonjene iz položaja ravnoteže tako da se teža kugla otkloni ulijevo za 50° , a lakša kugla se otkloni udesno za 25° . Kugle se zatim puste, tako da se savršeno neelastičan sraz dogodi točno u položaju ravnoteže. Nakon sudara pronađite maksimalni kut otklona tako slijepljenih kugli! (6 bodova)

10. Ljetni rok, 2012.

4. Lopta mase $m=200$ g se giba horizontalno brzinom $v=4,5$ m/s i udara u zid od kojega se odbije. Pri sudaru lopta je izgubila 75% kinetičke energije. Izračunajte iznos impulsa sile kojim je zid djelovao na loptu pri sudaru. (6 bodova)